

MANFREDI, Girolamo (2009): *Libro llamado el porqué. Régimen de salud y tratado de fisiognomía*. San Millán de la Cogolla: Cilengua, 585 p. («Instituto Biblioteca Hispánica», serie básica, 2).

Des del prestigiós Centro Internacional de Investigación de la Lengua Española ens ha arribat una acuradíssima edició del famós *Libro intitolato il perché* (1474) del metge i astrònom bolonyès Girolamo Manfredi, a partir de la traducció castellana que Pedro de Ribas en va fer el 1567. L'edició i el corresponent «Estudio» (p. 17-152) ha anat a cura d'Antònia Carré, medievalista especialitzada en literatura catalana vinculada a la UOC i als grups de recerca de la Universitat de Barcelona. A part dels seus coneguts treballs sobre l'*Spill* de Jaume Roig, en els darrers temps Antònia Carré s'ha dedicat força a les relacions entre literatura medieval i la medicina, cosa que l'ha dut a l'estudi i a l'edició de diversos textos mèdics de la baixa edat mitjana. El treball que ens ocupa queda perfectament en aquesta línia. Ja el 2004, de fet, ella mateixa havia editat a «Els Nostres Clàssics» *Quesits i perquens*, la traducció catalana de 1499 d'aquesta mateixa obra. Manfredi va intentar en el seu moment un catàleg de preguntes —amb les respostes corresponents— a tots els perquès propers a la medicina i a la fisiologia que pogués plantejar-se una persona del seu temps. Tant la consulta temàtica com la lectura completa del volum poden servir per satisfer tota mena de curiositats, però sobretot per entrar a fons en la mentalitat del moment. L'edició de Carré, a més, reproduïx totes les preguntes —que són un bon feix— que Pedro de Ribas va descartar en la seva traducció, en part, segons sembla, per les connotacions morals que podien tenir les respostes.